

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף לג of סנהדרין.
Some of the topics we will learn about include:

דיני ממונות ודיני נפשות

The Gemara compares and contrasts monetary and capital cases regarding many Halachos, including:

1.

מטין ע"פ אחד או שנים

Whether בית דין can acquit or convict with a majority of one or two judges?

2.

מחזירין לזכות ולחובה

Whether בית דין reverses a mistaken conviction or acquittal?

A

**דיני ממונות
ודיני נפשות**

The Gemara compares and contrasts monetary and capital cases regarding many Halachos, including:

**מטין ע"פ
אחד או שנים**

**מחזירין
לזכות ולחובה**

B The Gemara introduces several factors, including:

מומחה ואינו מומחה

Whether he was an expert judge;

טעה בדבר משנה או שיקול הדעת

Whether he erred in a clear-cut ruling, or made an error in judgment; and

נטל ונתן ביד

Whether the judge himself took the money from one party and gave it to the other.

B

**מומחה
ואינו מומחה**

**טעה בדבר משנה
או שיקול הדעת**

נטל ונתן ביד

- C** 3. מחזירין לזכות ולחובה
 Whether בית דין can reverse their ruling in order to acquit or convict the defendant?
 This may depend on whether טעה בדבר שאין הצדוקין מודין בו erred in a Halachah mentioned in the Torah or in a Halachah that is explicit in the Torah.
4. הכל מלמדין זכות וחובה
 Who, besides the judges, may offer reasons to convict or acquit?

C

מחזירין לזכות ולחובה
This may depend on whether טעה בדבר שאין הצדוקין מודין בו

הכל מלמדין זכות וחובה

1 So let's review...

The Mishnah on דף לג continues contrasting monetary and capital cases:

דיני ממונות
מטין ע"פ אחד
בין לזכות בין לחובה

In monetary cases, a majority of one judge can decide the case, whether to hold the defendant liable or not;

However,
ודיני נפשות

מטין על פי אחד לזכות
ועל פי שנים לחובה

In capital cases, דין בית דין can acquit with a majority of one judge, but can only convict with a majority of, at least, two judges.

The Mishnah continues

דיני ממונות
מחזירין

בין לזכות בין לחובה

In monetary cases, if the court decides that they erred, they can reverse their ruling, whether for or against the defendant;

However,
דיני נפשות

מחזירין לזכות
ואין מחזירין לחובה

In capital cases, they can only reverse their ruling in order to acquit the defendant, but not to convict him.

The Gemara challenges this ruling from another Mishnah:

הדן את הדין

If a judge decides a case, and

זיכה את החייב

חייב את הזכאי

טימא את הטהור

טיהר את הטמא

He erroneously declared the defendant liable or non-liable, OR he erroneously declared something impure or pure;

מה שעשה עשוי

וישלם מביתו

His verdict stands, and he is personally liable for his erroneous ruling and must compensate the losing party.

Here we see that we do not reverse monetary cases?

1

מאריך

ודיני נפשות
מטין על פי אחד לזכות
ועל פי שנים לחובה

In capital cases,
can acquit with a
majority of one judge,
but can only convict
with a majority of, at least,
two judges.

דיני ממונות
מטין ע"פ אחד
בין לזכות בין לחובה

In monetary cases,
a majority of one judge
can decide the case.

דיני נפשות
מחזירין לזכות
ואין מחזירין לחובה

In capital cases
they can only reverse
their ruling in order to
acquit the defendant,
but not to convict him.

דיני ממונות
מחזירין
בין לזכות בין לחובה

In monetary cases
if the court decides
that they erred, they can
reverse their ruling,
whether for or against
the defendant;

?

הדן את הדין

If a judge decides a case, and

זיכה את החייב – חייב את הזכאי
טימא את הטהור – טיהר את הטמא

He erroneously declared
the defendant liable or non-liable,
or something impure or pure;

מה שעשה עשוי
וישלם מביתו

His verdict stands, and he is personally liable
for his erroneous ruling and compensate the losing party.

Here we see that we do not reverse monetary cases?

2 The Gemara suggests several answers:

1.

כאן במומחה

כאן בשאינו מומחה

Our Mishnah discusses an expert judge, whose later decision has the necessary authority to reverse the earlier decision.

However, the other Mishnah discusses a non-expert judge, and so the litigant can decide to follow his former reasoning.

However, the Gemara refutes this distinction from the end of that Mishnah:

אם היה מומחה לב"ד

פטור מלשלם

An expert judge is exempt from payment. Clearly, that Mishnah rules that we do not reverse even the ruling of an expert judge?

2.

כאן שיש גדול הימנו בחכמה ובמנין

כאן שאין גדול הימנו בחכמה ובמנין

Another judge, greater in wisdom, can reverse the ruling of the first judge, but the judge himself cannot reverse his earlier ruling.

2

1

כאן במומחה – כאן בשאינו מומחה

The other Mishnah discusses a non-expert judge, and so the litigant can decide to follow his former reasoning.

Our Mishnah discusses an expert judge, whose later decision has the necessary authority to reverse the earlier decision.

The Gemara refutes this distinction from the end of that Mishnah:

אם היה מומחה לב"ד
פטור מלשלם

An expert judge is exempt from payment.

Clearly, that Mishnah rules that we do not reverse even the ruling of an expert judge?

2

Other Mishnah
כאן שאין
גדול הימנו
בחכמה ובמנין
But the judge himself cannot reverse his earlier ruling

Our Mishnah
כאן שיש
גדול הימנו
בחכמה ובמנין
Another judge, greater in wisdom, can reverse the ruling of the first judge

5

3.

כאן שטעה בדבר משנה
כאן שטעה בשיקול הדעת

Our Mishnah discusses an error in a clear-cut ruling of a Mishnah. Therefore, the original ruling was not binding in the first place.

The Gemara adds

אפילו טעה בדרכי חייא ורבי אושיעא
אפילו בדרב ושמואל

The same is true if he erred in a ruling of a *ברייתא*, or even a clearly established ruling of the *אמוראים*.

However, the other Mishnah discusses an error in judgment, as the Gemara explains:

כגון תרי תנאי או תרי אמוראי דפליגי אהדדי
ולא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר

For example, if two *תנאים* or *אמוראים* disagreed, and there is no established practice of how to rule; and

איקררי ועבד כחד מינייהו

וסוגיא דעלמא אזלי כאידך

This judge decided like one opinion, while most judges would decide like the other opinion. In such a case, the verdict cannot be reversed.

4.

כאן שנטל ונתן ביד
כאן שלא נטל ונתן ביד

The other Mishnah discusses a case where the judge himself took the money from one party and gave it to the other, and so he cannot reverse his ruling, and is personally liable. However, our Mishnah discusses a case where he merely issued a ruling, and so he can reverse the ruling.

The Gemara explains the Mishnayos in light of this last answer:

חייב את הזכאי

כגון שנטל ונתן ביד

When he erroneously declared the defendant liable, he personally took the money from him and gave it to the plaintiff.

However,

זיכה את החייב

How is it possible to take money in a case where he erroneously declared the defendant non-liable, allowing him to keep the money?

5

3

כאן
שטעה
בשיקול הדעת

The other Mishnah discusses an error in judgment,

As the Gemara explains:

כגון תרי תנאי או תרי
אמוראי דפליגי אהדדי
ולא איתמר הלכתא
לא כמר ולא כמר

If *אמוראים* or *תנאים* disagreed, and there is no established rule; and

איקררי ועבד כחד מינייהו
וסוגיא דעלמא אזלי כאידך
This judge decided like one opinion, while most judges would decide like the other opinion.

In such a case, the verdict cannot be reversed.

כאן
שטעה
בדבר משנה

Therefore, the original ruling was not binding in the first place.

The Gemara adds

אפילו טעה
בדרכי חייא
ורבי אושיעא
אפילו בדרב
ושמואל

The same is true if he erred in a ruling of a *ברייתא*, or even a clearly established ruling of the *אמוראים*.

4

כאן
שנטל ונתן ביד

The other Mishnah discusses a case where the judge himself took the money from one party and gave it to the other, and so he cannot reverse his ruling, and is personally liable.

כאן
שלא נטל ונתן ביד

However, our Mishnah discusses a case where he merely issued a ruling, and so he can reverse the ruling.

The Gemara explains the Mishnayos in light of this last answer:

זיכה את החייב

How is it possible to take money in a case where he erroneously declared the defendant non-liable, allowing him to keep the money?

חייב את הזכאי

כגון שנטל ונתן ביד
When he erroneously declared the defendant liable, he personally took the money from him and gave it to the plaintiff.

6 The Gemara suggests two answers:

1.

כיון דאמר פטור אתה
כמו שנטל ונתן ביד דמי

When he declared the defendant not liable, allowing him to keep the money, it is tantamount to personally taking it from the other party.

However, the Gemara asks from our Mishnah:

לחובה היכי משכחת לה
אי א"ל פטור אתה
כמי שנטל ונתן ביד דמי

If so, what is the case where we can reverse a ruling that was in favor of the defendant? If he declared him non-labile, it is considered as if he personally took the money, and he cannot retract the ruling?

2.

Therefore, the Gemara offers a second answer:

כגון שהיה לו בידו משכון
ונטלו הימנו

When he declared him non-labile, he took collateral from the plaintiff and returned it to the defendant.

The Gemara now explains the rest of the Mishnah:

טימא את הטהור
דאגעיי ביה שרץ

When he declared the produce impure, he threw an impure object onto the produce, in order to bolster his ruling. Similarly,

טיהר את הטמא
שעירבן בין פירותיו

When he declared the produce pure, he mixed it together with other pure produce.

Therefore, when it turns out to be erroneous, he has personally caused a loss.

=====

6

1

כיון דאמר פטור אתה
כמו שנטל ונתן ביד דמי

When he declared the defendant not liable allowing him to keep the money, it is tantamount to personally taking it from the other party.

X

However, the Gemara asks from our Mishnah:

לחובה היכי משכחת לה
אי א"ל פטור אתה

כמי שנטל ונתן ביד דמי

If so, what is the case where we can reverse a ruling that was in favor of the defendant?

If he declared him non-labile, it is considered as if he personally took the money, and he cannot retract the ruling?

2

כגון שהיה לו בידו משכון
ונטלו הימנו

When he declared him non-labile, he took collateral from the plaintiff and returned it to the defendant.

The Gemara now explains the rest of the Mishnah:

טיהר את הטמא

טימא את הטהור

שעירבן בין פירותיו

דאגעיי ביה שרץ

When he declared the produce pure, he mixed it together with other pure produce.

When he declared the produce impure, he threw an impure object onto the produce,

Therefore, when it turns out to be erroneous, he has personally caused a loss.

in order to bolster his ruling. Similarly,

7 The Mishnah ruled
 דיני נפשות
 מחזירין לזכות
 ואין מחזירין לחובה
 In capital cases, בית דין can reverse their ruling in order to
 acquit the defendant, but not to convict him.

The Gemara explains that the Pasuk says
 ונקי וצדיק אל תהרוג
 And we expound
 נקי אל תהרוג
 Do not kill someone who is innocent. Therefore,
 יוצא מבית דין חייב
 ואמר אחד יש לי ללמד עליו זכות
 מחזירין אותו
 If we convicted someone, and now a judge finds a way to
 acquit him, we overturn the conviction.

On the other hand,
 צדיק אל תהרוג
 Do not kill someone who was acquitted. Therefore,
 יוצא מב"ד זכאי
 ואמר אחד יש לי ללמד עליו חובה
 אין מחזירין אותו
 If we acquitted someone, and a judge now finds a reason
 to convict him, we do not overturn the acquittal.

7 ואין
**דיני נפשות
 מחזירין לזכות
 ואין מחזירין לחובה**
 In capital cases,
 בית דין can reverse their ruling to acquit the defendant,
 but not to convict him.

ונקי וצדיק אל תהרוג

נקי אל תהרוג
 Do not kill someone who is innocent.

Therefore,

**יוצא מבית דין חייב
 ואמר אחד יש לי ללמד עליו זכות**

מחזירין אותו
 If we convicted someone, and now a judge finds a way
 to acquit him, we overturn the conviction.

On the other hand,

צדיק אל תהרוג

Do not kill someone who was acquitted. Therefore,

יוצא מב"ד זכאי

ואמר אחד יש לי ללמד עליו חובה

אין מחזירין אותו

If we acquitted someone,
 and a judge now finds a reason to convict him,
 we do not overturn the acquittal.

8 Furthermore,
חייבי גליות
אתיא רוצח רוצח
The same applies to cases of exile, as they are derived in a
גזירה שוה from capital cases.
Similarly,
חייב מלקיות
אתיא רשע רשע
The same applies to cases of lashes, as they are also
derived in a גזירה שוה from capital cases.

The Gemara adds another distinction;
והוא שטעה בדבר שאין הצדוקין מודין בו
This is only if erred in a Halachah mentioned in
תורה שבעל פה.
אבל טעה בדבר שהצדוקין מודין בו
זיל קרי בי רב הוא
If they erred in a Halachah that is explicit in the Torah,
this is not considered a ruling of דין בית דין in the first place,
and we can even overturn an acquittal.

However,
חילופא למסית
The Halachah is reversed regarding one who incites
others to worship זרה עבודה:
We reverse an acquittal, but not a conviction, because the
Pasuk says
לא תחמול ולא תכסה עליו
We do not show him any mercy.
=====

9 The Mishnah continues
דיני ממונות
הכל מלמדין זכות וחובה
In monetary cases, anyone may offer reasons why he is or
is not liable. However,
דיני נפשות
הכל מלמדין זכות
ואין הכל מלמדין חובה
In capital cases, anyone may offer reasons to acquit, but
not to convict.

8 Furthermore,
חייבי גליות
אתיא רוצח רוצח
The same applies to cases of exile,
as they are derived in a גזירה שוה from capital cases

Similarly,
חייב מלקיות
אתיא רשע רשע
The same applies to cases of lashes,
as they are also derived in a גזירה שוה
from capital cases

The Gemara adds another distinction;

<p>אבל טעה בדבר שהצדוקין מודין בו זיל קרי בי רב הוא If they erred in a Halachah that is explicit in the Torah, this is not considered a ruling of דין בית in the first place, and we can even overturn an acquittal</p>	<p>והוא שטעה בדבר שאין הצדוקין מודין בו This is only if erred in a Halachah mentioned in תורה שבעל פה</p>
--	--

However,
חילופא למסית
The Halachah is reversed
regarding one who incites others
to worship זרה עבודה

9 דיני ממונות
הכל מלמדין זכות וחובה
דיני נפשות
הכל מלמדין זכות
ואין הכל מלמדין חובה
Anyone may offer reasons to acquit,
but not to convict
Anyone may offer reasons why he is or is not liable

10 The Gemara offers two explanations of the word הכל:

1.

הכל

ואפילו עדים

Our Mishnah is referring to the witnesses:

And the Gemara cites a מחלוקת whether witnesses can contribute to the deliberations:

The Pasuk says

ועד אחד לא יענה בנפש

A single witness may not advance arguments in a capital case.

The אמר תנא holds

בין לזכות בין לחובה

He may not offer reasons to acquit nor to convict, because מיחזי כנוגע בעדותו

We suspect that he wishes to retract his false testimony, fearing that he will be contradicted through הזמה, and since we do not allow him to retract, he instead offers reasons for acquittal.

רבי יוסי בר' יהודה אומר

עונה לזכות ואין עונה לחובה

He may suggest reasons to acquit but not to convict, because the Pasuk says

עד אחד לא יענה בנפש למות

למות הוא דאינו עונה

אבל לזכות עונה

According to this interpretation of

הכל

ואפילו עדים

מתניתין

רבי יוסי ברבי יהודה היא

ולא רבנן

Our Mishnah follows the opinion of רבי יוסי ברבי יהודה, who allows a witness to speak for the defense.

2. A second explanation:

הכל

באחד מן התלמידים

ודברי הכל

Our Mishnah is referring to the students who are sitting on the side, watching the deliberations and proceedings but are not members of the Bais Din;

And everyone agrees that they may suggest reasons for acquittal.

10

The Gemara offers two explanations of the word כל:

1

הכל ואפילו עדים

Our Mishnah is referring to the witnesses

The Gemara cites a מחלוקת whether witnesses can contribute to the deliberations:

ועד אחד לא יענה בנפש

A single witness may not advance arguments in a capital case

רבי יוסי בר' יהודה:

עונה לזכות ואין עונה לחובה

He may suggest reasons to acquit but not to convict

Because the Pasuk says

עד אחד לא יענה בנפש למות

אמות הוא דאינו עונה

אבל לזכות עונה

תנא קמא:

בין לזכות בין לחובה

He may not offer reasons to acquit nor to convict

Because

מיחזי כנוגע בעדותו

According to this interpretation of הכל ואפילו עדים

מתניתין

רבי יוסי ברבי יהודה היא

ולא רבנן

Our Mishnah follows the opinion of רבי יוסי ברבי יהודה, who allows a witness to speak for the defense

2

הכל

באחד מן התלמידים ודברי הכל

Our Mishnah is referring to the students who are sitting on the side, watching the deliberations and proceedings but are not members of the Bais Din

And everyone agrees they may suggest reasons for acquittal